

Fonètica sintàctica

Contactes vocàlics

Ensordiment i sonorització

Les consonants oclusives en posició final de mot es pronuncien totes sordes (**p, t, k**) quan es troben davant pausa, davant vocal o davant consonant sorda:

club [p] / actitud [t] / mag [k]

àrab escrit [p] / fred horrorós [t] / diàleg innocent [k] / sud-oest [t]

dissabte [p] / tub curt [p] / àcid sulfúric [t] / naufrag famós [k]

Qualsevol so consonàntic sord, a **final de síl·laba o de mot, assimila la sonorització** d'un altre so consonàntic sonor am el qual es troba en contacte i esdevé, també, sonor:

***tap negre [b] / dit gros [d] / ruc jove [g] /
tuf de fregit [v] / els dits [z]***

Les consonants **fricatives i africades** es pronuncien sonores davant consonant sonora i davant vocal:

*fotògraf distret [v] / guix blau [ʒ] / tots units [dz] /
les amigues [z] / dos homes [z]
els uns i els altres [z]*

L'assimilació

Alguns sons consonàntics adopten les característiques articulatòries pròpies del so següent:

Labialització: és el canvi del so [n] a [m] o a [ɱ] davant d'un so labial (*m, f, v, p, b*)

Canvi [m] / Sant Pau [m] / enfonsar [ɱ]

Palatalització

Els sons [l] i [n] es transformen en els seus corresponents sons palatals [ʎ] i [ɲ] davant d'un altre so palatal ([j] [ç] [ɲ] [ʎ])

El gerani [ʎɜ] / un nxinès [ɲɲ]

Velarització

El so [n] seguit d'una consonant velar (k, g) es transforma en el so velaritzat [ŋ] (al·lòfon).

encara[ŋk] / angle[ŋg]

Geminació

Consisteix en la duplicació de certs sons consonàntics.

A. Hi ha duplicacions que estan indicades a la grafia:

mm: immens, gemma

nn: connexió, tarannà, innecessari

l·l: col·legi, til·la

pp: proppassat

N'hi ha que tenen la grafia duplicada, però amb un so diferent; per tant, no són geminacions:

cc (ks): accedir, succeir

gg (gz) o (dz): suggeriment

B. Hi ha geminacions que són el resultat de la transformació de sons consonàntics en contacte amb d'altres i que no estan reflectides a la grafia:

Grups /b/ /g/ /tll/ /tm/ /tl/ /tn/

[**bb**]: poble, futbol, estable

[**gg**]: segle, arreglar

[**ll ll**]: espatlla, vetllar, motlle

[**mm**]: setmana, enmig

[**ll**]: atleta, atlàntic

[**nn**]: cotna, ètnia

Emmudiments

En certes posicions alguns sons consonàntics no es pronuncien. Aquests mateixos sons, però, de vegades se sensibilitzen, és a dir, es pronuncien quan van seguits d'una paraula que comença en vocal.

[p] i **[b]** finals darrere de **[m]**: camp, rumb, compte...

Cal recordar que es pronuncia la **[b]** de la preposició ***amb*** si va seguida d'una paraula que comença en vocal: *amb ell, amb avió, amb uns amics...*

[t] i **[d]** finals precedides de **[n]** o **[l]**: cant, profund, malalt...

Cal tenir en compte els casos de **sensibilitzacions** següents:

Els **gerundis** seguits de pronoms **ho**, **hi**:
menjant-ho, pensant-hi...

Altres casos: Sant Andreu, Sant Adrià, Sant Esteve, vint-i-quatre, cent anys...

[**s**] en els plurals de paraules acabades en **-ig**, **-x**: raigs, índexs...

Tampoc **no pronunciem** la [s] dels mots aquest i aquests (aquest noi, aquests nens...), llevat que el mot següent comenci per vocal (aquest any, aquest home...)

[r] en posició final: flor, venir, sabater, carrer, bestiar...

Tampoc **no pronunciem** la primera **r** del mot arbre; ni la **r** de les formes d'infinitiu, futur i condicional del verb prendre i els seus derivats i compostos: aprendre, comprendre...

Sensibilitzem aquest so:

En els infinitius seguits de pronoms: anar-hi, comprar-ne, dir-ho...

En uns quants mots: cor, sàtir, Ester, avar, mar, rar, sospir...